



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci

žalobce: **A. T. T.**
nar. X
státní příslušnost X
t.č. pobytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2020, č. j. OAM-971/ZA-ZA11-HA13-2019,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

- I. Vymezení věc

1. Rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 1. 2020, č.j. OAM-971/ZA-ZA11-HA13-2019 nebyla žalobci podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) udělena mezinárodní ochrana.

II. Žaloba

2. Žalobce se domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Žalobce v rámci řízení uvedl, že na území ČR žije od dětství, má zde nemocnou matku a malou dceru. Návrat do Vietnamu odmítá, protože tam nemá žádné zázemí. Dle žalovaného existence rodinných vazeb nemůže být důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14 a odst. 2 zákona o azylu. Odkázal zde na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“).
3. Žalobce namítal, že žalovaný nesprávně posoudil možnost udělení doplňkové ochrany, neboť v případě navrácení do Vietnamu by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy dle § 14 a) odst. 2 písm. d) zákona o azylu, tj. vycestování by bylo v rozporu s mezinárodními závazky. Vycestování by představovalo porušení jeho práva na respektování soukromého a rodinného života, jež je chráněno především čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nebo článkem 17 mezinárodního patku OSN o občanských a politických právech. Žalobce zdůraznil, že v současné době judikatura NSS jednoznačně uznává, že riziko porušení práva na respektování soukromého a rodinného života může v některých případech představovat důvod pro udělení doplňkové ochrany (odkázal zde na rozhodnutí NSS č. j. 6 Azs 35/2011-47 ze dne 2. 12. 2012). Z judikatury NSS přitom plyne povinnost rozlišovat, zda žadatel po eventuálním vycestování do země původu má možnost získat jiný typ pobytového oprávnění na území ČR nebo nikoliv (žalobce zde odkázal například na rozsudek NSS, č. j. 5 Azs 7/2012-18 ze dne 25. 1. 2013). Žalovaný však v napadeném rozhodnutí toliko obecně odkazuje na možnost upravit si pobyt v souladu se zákonem o pobytu cizinců, aniž by se blíže zabýval tím, zda je v žalobcově situaci reálné takový pobyt zajistit. Žalovaný se tedy nedostatečným způsobem vypořádal s otázkou, zda návrat žalobce do jeho země původu nebude představovat nepřiměřený zásah do jeho práva na respektování soukromého a rodinného života.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření především uvedl, že sociální vazby žalobce na území ČR nepatří mezi důvody, pro které je možné udělit některou z forem mezinárodní ochrany. Žalobce si pak v budoucnu může zařídit legální pobyt na území ČR.

IV. Posouzení věci krajským soudem

5. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

6. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
7. Soud předně odkazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41, rozsudek ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 – 47, usnesení ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 – 48, či rozsudek ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016 – 32), z níž vyplývá, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel o udělení mezinárodní ochrany. Břemeno tvrzení stíhá žadatele o udělení mezinárodní ochrany a správní orgán tedy nemá povinnost hodnotit v řízení jiné skutečnosti než ty, které uvádí žadatel, či za něj azylově relevantní důvody dokonce domýšlet. Žalobce byl rovněž seznámen s podklady řízení a bylo mu umožněno, aby se k nim vyjádřil, případně je doplnil. Žalobce měl tedy v průběhu správního řízení možnost uvést vše, co považuje za relevantní z hlediska udělení mezinárodní ochrany. Byl s ním veden pohovor a byl poučen o povinnosti uvést pravdivě a úplně všechny skutečnosti nezbytné pro úplné zjištění podkladů pro vydání rozhodnutí. Žalobce přitom v řízení uváděl, že v zemi původu neměl žádné potíže a žádost si chtěl legalizovat pobyt na území ČR. Na území ČR přicestoval v roce 1995 a pobýval zde na pobytové oprávnění, o které následně v důsledku pobytu ve vězení přišel. Na území ČR pobývá jeho matka a nezletilá dcera. Dcera má na území ČR trvalý pobyt a jeho matka o trvalý pobyt přišla, zatím má překlenovací víza z důvodu manželství s Čechem. S matkou a dcerou žalobce žije v Brně v pronajatém bytě. Jeho matka byla třikrát na operaci nádoru a nyní má cukrovku. Závěrem uvedl, že by chtěl od ČR pomoci, aby zde mohl žít s rodinou. Doložil rodný list dcera a rozhodnutí o její přijetí do školy.
8. Soud k věci uvádí, že žalobce veřejně činný ve Vietnamu nebyl, potíže s jeho státními orgány rovněž nikdy neměl. Žalobce pak ani netvrdil, že by byl v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, což by zakládalo důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Soud rovněž k věci uvádí, že Nejvyšší správní soud již opakovaně judikoval, že potřeba legalizace pobytu na území České republiky není azylově relevantním důvodem (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003 – 47, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 – 69, a ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 – 94). Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu přitom vyplývá, že ekonomické důvody nejsou samy o sobě důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu ani doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu [srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 – 43, ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 6/2003 – 38, ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Azs 84/2005 – 63, ze dne 30. 11. 2005, č. j. 2 Azs 222/2005 – 61, či ze dne 7. 12. 2005, č. j. 3 Azs 491/2004 – 43, vše dostupné na www.nssoud.cz; srov. též § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu]. Ani málo rozvinutý sociální systém, který, z pohledu vyspělých zemí, případně neposkytuje nemajetným osobám dostatečnou pomoc v hmotné nouzi, sám o sobě pronásledování nezakládá. Sociální práva nepatří mezi základní lidská práva ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. a) původní či nové kvalifikační směrnice, úroveň ochrany těchto práv závisí v každé zemi především na její ekonomické vyspělosti a tedy ani nižší standard ochrany

těchto práv, než jaký je běžný či obvyklý např. v zemích Evropské unie, nepředstavuje sám o sobě pronásledování, a to ani ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. b) původní či nové kvalifikační směrnice. Situace by mohla být jiná, pokud by k této obecně nepříznivé ekonomické a sociální situaci u konkrétního žadatele přistoupila ze strany státních či nestátních původců pronásledování další konkrétní příkoří, příkladmo uvedená v čl. 9 odst. 2 původní i nové kvalifikační směrnice, která však žalobce v daném případě netvrdil a která ani ze shromážděných informací o zemi původu nevyplývají. I kdyby snad soud připustil možnou existenci „sociální skupiny osob, které žijí v chudobě a jsou sociálně vyloučené“ ve Vietnamu ve smyslu čl. 10 odst. 1 písm. d) původní i nové kvalifikační směrnice a relevantní judikatury Soudního dvora Evropské unie (srov. např. rozsudek Soudního dvora ze dne 7. 11. 2013, *X, Y a Z*, spojené věci C-199/12 až C-201/12, body 41 až 49) a Nejvyššího správního soudu (srov. také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006 - 52, publ. pod č. 1066/2007 Sb. NSS, ze dne 21. 4. 2009, č. j. 2 Azs 13/2009 - 60, www.nssoud.cz a ze dne 2. 8. 2012, č. j. 5 Azs 2/2012 - 49, www.nssoud.cz) a případnou příslušnost žalobce po jeho návratu do země původu k takové sociální skupině, rozhodně nelze z tvrzení žalobce ani z dostupných zpráv o zemi původu osvědčit existenci odůvodněného strachu žalobce z pronásledování právě z uvedeného důvodu (k tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48).

9. Soud tedy s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že žalobce nesplnil podmínky k udělení azylu dle § 12 zákona o azylu.
10. Podle § 13 odst. 1 zákona o azylu *rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.* Žalobce ani netvrdil, že by jeho rodinnému příslušníkovi byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 zákona o azylu, a tudíž by v jeho případě přicházel v úvahu azyl za účelem sloučení rodiny.
11. Soud ani nedospěl k závěru, že by žalobce splnil podmínky k udělení azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. K tomu soud uvádí, že Nejvyšší správní soud setrvale judikuje, že smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. března 2004 č. j. 2 Azs 8/2004 - 55; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. března 2018, č. j. 6 Azs 6/2018 - 33 či usnesení téhož soudu ze dne 7. prosince 2017 č. j. 10 Azs 286/2017 - 35). Mezi takové situace žalobcův případ nepatří. Žalobce je dospělý, ekonomicky aktivní muž, který netrpí žádnou závažnou nemocí, v důsledku které by bylo namístě hodnotit jeho

situaci jako případ hodný zvláštního zřetele. Soud k věci dodává, že v ekonomických důvodech ani ve snaze o legalizaci pobytu nelze spatřovat azylově relevantní důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54, či ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004 - 60, nebo usnesení ze dne 2. 9. 2015, č. j. 1 Azs 178/2015 - 25).

12. Jádrem žalobcovy argumentace směřovalo však k tomu, že mu měla být udělena doplňková ochrana, neboť jeho vycestování do země původu by představovalo porušení jeho práva na respektování soukromého a rodinného života a tedy čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nebo čl. 17 Mezinárodního paktu OSN o občanských a politických právech. Podle § 14 a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle [odstavce 2](#) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.* Podle odstavce 2 téhož ustanovené za *vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.* Soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 As 84/2015 - 24, v němž je konstatováno, že „[u]stálená judikatura Nejvyššího správního soudu nevylučuje, že by zásah do rodinného a soukromého života cizince mohl představovat, a to ve velmi výjimečných případech, důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Bylo by to možné např. v případech, kdy by si žadatel vytvořil na území České republiky takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území České republiky (srov. rozsudek ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, a ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010 - 92). Každé vycestování cizince, a to zvláště v případě jeho předchozího dlouhodobého pobytu v České republice, může obecně představovat zásah do jeho rodinného a soukromého života. Nicméně zákon o azylu poskytuje ochranu až v případech nepřiměřeného zásahu.“ Podle citovaného rozhodnutí se však nejedná o nepřiměřený zásah, může-li cizinec a jeho rodina vést svůj soukromý a rodinný život v jiné zemi, například v domovském státě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 Azs 167/2016 - 25). U žalobce nebylo ničím prokázáno, že by nemohl budovat své rodinné zázemí či prohlubovat rodinné vazby v zemi původu, když jeho dcera i matka jeho dcery jsou vietnamskými státními příslušníky, navíc matka jeho dcery již v roce 2015 odcestovala do Německa, přičemž původně vzala dceru sebou, ale před dvěma roky dceru nechala v ČR v péči matky žalobce. Dcera žalobce v ČR pobývá na základě trvalého pobytu. Tím, že žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana, nebylo porušeno jeho právo na respektování soukromého a rodinného života, neboť čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu osob, které nejsou jeho státními příslušníky,

ohledně země jejich pobytu a umožnit jim přenést si soukromý život na území daného státu. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že podmínky pro použití tzv. extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod jsou velmi přísné (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2011, č. j. 9 Azs 7/2011 – 67). Tyto výjimečné okolnosti nebyly v případě žalobce prokázány, neboť mu není jakýmkoliv způsobem znemožněn rodinný život v zemi jeho původu. Tvrdí-li žalobce, že jej potřebuje i jeho matka, tak dle názoru soudu i ona se může vrátit do země původu a inzulín užívat tam. Žalobce netvrdil jiné aktuální zdravotní potíže. Zmiňoval, že jeho matka byla třikrát na operaci nádoru a nyní má cukrovku. Žalobce sice uváděl, že jeho matka má překlenovací víza z důvodu manželství s občanem ČR, avšak se svým manželem ani nesdílí společnou domácnost. Žalobce totiž uváděl, že domácnost sdílí se svou matkou a dcerou. Na druhou stranu lze i předpokládat, že by to měl být manžel, kdo by se měl o svou manželku v případě zdravotních a jiných obtíží postarat a neměla byt tak být péčí či výživou závislá na žalobci. Judikatura Nejvyššího správního soudu tedy nevylučuje, že by zásah do rodinného či soukromého života cizince mohl představovat hrozbu vážné újmy a důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 zákona o azylu; vychází však konstantně z toho, že se jedná o výjimečné případy pramenící z mimořádných okolností, např. má-li cizinec manželku, která je českou státní občankou, s níž se mu na území České republiky narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je závažný a neumožňuje jí starat se o dítě (viz rozsudek ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 – 27), nebo žije-li cizinec v České republice fakticky od narození a studuje střední školu, v zemi původu nemá žádné příbuzné a neovládá tamní jazyk (viz rozsudek ze dne 21. 2. 2019, č. j. 5 Azs 235/2018 – 32). O tak mimořádné okolnosti se ovšem v případě žalobce nejedná. Soud ani nedospěl k závěru, že by byl porušen čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, neboť v této věci se nejedná o odloučení rodiče od dítěte a rodinný a soukromý život může žalobce rozvíjet i v zemi svého původu.

13. Žalobce pak ani netvrdil a soud nezjistil, že by žalobci hrozila jiná vážná újma uvedená v § 14a odst. 2 zákona o azylu. Soud jen pro úplnost k věci uvádí, že ani ekonomické důvody nejsou v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu dostačujícím důvodem ani pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že ani obavy z toho, že v případě návratu do vlasti bude stěžovatel nezaměstnaný, nelze považovat za hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy, jak je vymezena v § 14a zákona o azylu, resp. v čl. 15 původní i nové kvalifikační směrnice. Ani odkaz na neuspokojivou sociální situaci v zemi původu není dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu sám o sobě způsobit odůvodnit udělení doplňkové ochrany (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2007, č. j. 5 Azs 15/2007 – 79, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2008, č. j. 2 Azs 26/2008 – 55, vše dostupné na www.nssoud.cz). Nebyly proto splněny důvody ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a) až d) zákona o azylu pro přiznání doplňkové ochrany. Rovněž pro úplnost soud dodává, že by žalobce neměl být nepřiměřeně postihnut za podání žádosti o azyl. Především platí, že existuje zákonná povinnost žalovaného i správních soudů nevyzradit identitu žadatele o mezinárodní ochranu potenciálním původcům pronásledování nebo vážné újmy dle § 19 odst. 2 zákona o azylu, a proto není žádný důvod se domnívat, že by se vietnamské orgány měly o žádosti stěžovatele vůbec dozvědět. Ze zpráv o zemi původu citovaných

žalovaným vyplývá, že vláda omezuje pohyb těch jedinců, kteří byli odsouzeni v souvislosti s jednáním směřujícím proti národní bezpečnosti, případně těch, kteří vyjadřují kritiku vůči vládě, přestože ústava zaručuje svobodné cestování do zahraničí, emigraci a repatriaci. Další zprávy o zemi původu založené ve spise potvrzují, že vláda zabráňuje vycestování ze země politickým aktivistům. Z žalobcovy výpovědi ve správním řízení vyplývá, že dosud nevyvíjel žádnou politickou činnost, neměl nikdy žádné potíže s vietnamskou státní mocí, v ČR pobývá již od roku 1995. Ani v případě opakovaných návštěv Vietnamu v letech 2011 až 2013 neměl žádné potíže. Lze uzavřít, že občanům navracajícím se do Vietnamu bez dalšího nehrozí vážný postih, a to je i případ žalobce.

V. Závěr a náklady řízení

14. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
15. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, protože nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 21. ledna 2022

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.